

=====
I n f o r m a c e o c í r k v i
=====

1 9 8 9

číslo 1

Modlitba za budoucnost

Kéž tvoji uředníci na prahu třetího tisíciletí konečně
pospíchají a poslouchají příkaz, který jim dal Mistr,
totiž aby byli jedno v jednotě Otce, Syna a Ducha svatého.
a kéž se společně blíží k Pánu a zazáří jeho světlem,
aby na jejich tváři už nebylo stínu a
aby svět poznal Ježíše Krista žijícího ve svých údech
ryní i na věky. Amen.

L. J. kard. Suenens

Počátek roku, vánoční oktáv, slavnost Matky Boží - je toho mnoho pro jediný den. avšak tento den také mnoho potřebuje, vždyť to má být počátek, a to nejen v kalendáři. Ve jménu Božím, ve světlo jeho tváře kráčeje svou cestou. Jíváme se na Syna, On hledí na nás - Dítě se srdcem Božím a s očima své Matky.

První nesmělé kroky do nového roku jsou právě před námi. Nejistá budoucnost jako neproniknutelná tma leží před námi. Potají každý hledá něco, čeho bychom se měli přidržet, nač bychom se mohli v novém roce spolehnout. Člověk je tvor vynalézavý, jde-li o zajištění jeho existence. Nejsou však všechny tyto možnosti viditelné a hmatatelné? A co je viditelné a co se dá uchopit do ruky, je zároveň také pomíjející, smrtelné, co v naléhavém případě může selhat a zklamat. Kdo z nás by to už nebyl pocítil na vlastním těle?

Ale existuje ještě jiný svět, z něhož se k nám vztahuje pomocná ruka Boží v Ježíši Kristu. "Jedině v tom je spása," říká Písmo. To znamená štěstí, bláho, klid a pokoj, který sobě i jiným na prahu nového roku přejeme. Na každý den v tomto neznámém roce vztahuje se příslib Kristům: "Já jsem s vámi po všechny dny." A slovo Petřovo, které řekl ochrnutému u brány chrámové: Zlato ani stříbro nemá. Ale co mám, to ti dám: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstání!

Ve jménu Pána Ježíše Krista vstupme s důvěrou do nového roku!

SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ

"Viděli hvězdu... a šli za ní.." Zdá se mi to tak prosté, Pane Ježíši, že jsem nikdy nepomyslel, že tato kratičká věta z evangelia obsahuje poučení i pro mne.

"Viděli hvězdu..." Proč pouze oni a ne tisíce jiných lidí, kteří ten večer hleděli na oblohu a obdivovali se skvoucím hvězdám? A když ji uviděli, proč pochopili její zvláštní význam, poselství Boží k nim?

"Viděli hvězdu.." Protože ji očekávali se zraky pozdviženými k obloze a srdcem k Bohu. Dali si námahu a zkoumali všemi zdroji svého rozumu, čemu se lidská věda může naučit o Bohu. Upřímně, bez předsudků a s láskou se snažili odhalit v přírodě dílo Všemchoucího, stopu jeho rukou. A jejich srdce, zbavená všech zlých pout, tedy bez nesnázi porozumělo s přispěním milosti Boží poselství této nové hvězdy, jež se objevila na obloze.

"A šli za ní.." Kde však čerpali odvahu nezbytnou k tomu, aby započali ten nebezpečný podnik? Kde našli sílu k v trvání, i když hvězda zmizela při příjezdu do Jeruzaléma? A jak mohli, místo aby byli vyvedeni z míry mesiášovou chudobou, před ním padnout klanět se mu?

"A šli za ní.." Protože jejich úmysl byl čistý, jejich vůle upřímná, jejich víra naprostá a prostiná. Protože milovali, ač ho dosud neznali jasně, tohoto neznámého Boha, Spasitele lidí...

Doj, Pane, abych v tento den Zjevení Páně měl také jasný pohled, čistou duši, silnou vůli a žhavou lásku, již je třeba, abych ve světě nalezal projevy tvé svaté vůle a tvé lásky. Kéž je má duše zvláště dnes ve stavu důvěřivého očekávání, obráceného k tobě, chbiřejícího s tebou. Kéž můj rozum pozoruje nádheru, jež mě obklopují a krásně mluví! tvé hřezdy, květiny, potůčky, ptáci, děti.. kéž má vůle je stále v následování dobra, nadšená a odvážná. Pane, učin, at vidím! Pane, učin, at jdu! Jako oni viděli... jako oni šli.

ZE SPOLEČNÉHO PASTÝŘSKÉHO LISTU K ZAKONČENÍ MARIÁNSKÉHO ROKU

O. kard. Tomášek vydal spolu s ostatními ordináři společný pastýřský list k zakončení Mariánského roku a k zahájení "Druhého roku Desetiletí duchovní přípravy" na svatovojtěšské jubileum.

"27. 11. 1988, o první neděli adventní vstupujeme do nového církevního roku. V našich českých diecézích zároveň vstupujeme do druhého roku desetileté duchovní přípravy na tisíciletou památku mučednické smrti našeho prvního českého pražského biskupa svatého Vojtěcha. Zároveň se nám přibližuje slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie 8. 12., kdy ukončíme náš prodloužený Mariánský rok."

Na zakončení Mariánského roku se konala třídní duchovní příprava 5. - 8. 12. Na Slavnost Neposkvrněného Početí po slavných bohoslužbách v katedrále sv. Víta Otec kardinál před sochou Panny Marie Fatimské, dovezené z Fatimy, zasvětil arcidiecézi Panně Marii.

"Hlavní téma této přípravy na svatovojtěšské jubileum je "Víra v moderním světě." Proto ve světle prvního přikázání z Desatera Božích přikázání "V jednoho Boha věřiti budeš" se chceme co nejvíce prohloubit ve víře a v životě z víry.

Podobně nám dal Bůh, lidem, zákony mravní. Jsou krátce obsaženy v Desateru. A my lidé máme tyto zákony zachovávat dobrovolně! A poněvadž podle slov apoštola sv. Jana "Bůh je láska" /1 Jan 4,8/, proto každý z nás má ve všude ze sebe tuto lásku vyzařovat. V tomto duchu si budeme připomínat zvláště dva naše světce: kněze sv. Maria Hofbauera a biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Působili v době, kdy se začala prosazovat civilizace moderního světa se svými nejen pozitivními, ale také negativními projevy.

Sv. Maria Hofbauer je rodák z Tasovic v diecézi brněnské. Ve své práci vynikal zvláště jako apoštol Varšavy a Vídně. Sv. Jan Nepomuk Neumann je rodák z Prachatic v diecézi budějovické a vynikal zvláště jako biskup ve Filadelfii v USA. Oba tyto světci mají mnoho společného: byli členy kongregace Redemptoristů, oba pocházeli z národnostně smíšených česko - německých rodin, oba měli složitou cestu ke kněžství, oba věnovali mnoho sil křesťanské výchově mládeže a oba prokazovali nesmírnou apoštolskou horlivost v náročných podmínkách. Je v tom velká výzva ke kněžím a věřícím, aby se co nejefektivněji podíleli na společném díle duchovní obnovy.

Jako jsme se v prvním roce svatovojtěšského desetiletí zaměřovali na "Službu životu", tak v druhém roce chceme pamatovat zvláště na ty, kteří věnují vědeckým a technickým oborům ve světle víry. Jejich práce vyžaduje zvláště současný pohyb ve světě. Tato práce však musí být podněcována zvláště hodnotami duchovními i mravními, neboť bez nich by dnešní svět nemohl být pro člověka důstojným domovem. V tomto smyslu řekl Sv. Otec Jan Pavel II. v promluvě k vědcům a studentům r. 1980: "Zápas o humanismus, který se může stát základem vývoje v 3. tisíciletí, povede k úspěchu jen tehdy, když vědecké poznání naváže znovu vztah k té pravdě, která je člověku zjevena jako Boží dar. Lidský rozum je velkolepý nástroj poznání a utváření světa. Ale k tomu, aby uskutečnil veškeré bohatství lidských možností, potřebuje se rozum otevřít Slovu věčné pravdy, která se v Kristu stala člověkem."

V tomto duchu po boku naší nebeské Matky Panny Marie, která je vzorem naší víry i otevřenosti srdce pro Boží slovo, uzavíráme Mariánský rok i rok bl. Anežky České a vyprošujeme vám hojnost pomoci do roku věnovaného obnově a prohloubení naší víry."

Podle oběžníku pražského arcibiskupství č. 13/88.

Z VÁNOCNÍHO POSELSTVÍ JANA PAVLA II.

"Jak je krásné vidět na horách nohy posla, který přináší radostnou zprávu! Jak krásné jsou vánoce! Ano, jsou plné lidské chudoby, poznamenané odmítnutím, když Josef a Maria hledali místo v hostinci. Poznamenané lidskou lhostejností, počátečním signálem tvrdosti srdcí, s nímž se Posel s radostnou zvěstí setká nejen za dnů svého pozemského života, ale též v průběhu celých generací. A právě pro to všechno jsou vánoce krásné. Toto kouzlo vytušili betlémští pastýři, svým pronikavým zrakem je později zachytil staříček Simeon a prorokyně Anna v chrámě, pochopili je mudrci z dalekého Východu. Tímto kouzlem je zjevení tajemství Novorozeněte, zjevení pravdy o blahu a kráse, které jsou v něm, ba jímž je Novorozeně samo. Kouzlo narození Krista prochází generacemi, zjevuje se lidem a národům. Umělci se snaží je lidsky znázornit, malíři, básníci, hudebníci, světci pak žijí v jeho přítomnosti. Jak by bylo možno nevzpomenout Prošťáčka z Assisi! Oči osvětlené vírou objeví kouzlo Božího tajemství pod závojem chudoby a opuštěnosti...

Opravdu jen tak se mohl narodit Kristus, jedině tak mohl začít přebývat mezi námi Emmanuel, Posel, přinášející radostné zprávy. Co zvěstuje? Oznamuje spásu, zvěstuje pokoj, usmíření s Bohem, svou krví stanoví věčnou smlouvu, každému člověku hlásá blaho, věčný život v Bohu, který je usku tečením toho, co člověk má v sobě od počátku jako živé znamení podobnosti se svým božským Stvořitelem a Otcem. Narození Emmanuele se událo ve znamení chudoby a samoty, poněvadž Boží moc se položila v jesličkách. V tajemství vánoc proto mají své místo chudí všech dávných i nových pojmenování, všichni, kdo hladovějí, umírají hladem, jsou vyhoštěni, uprehlíci, oběti nenávisti, válek, přírodních katastrof. Mám na mysli zvláště zemětřesením postižené v Arménii, kde nyní oplakávají své drahé, pohřbené v troskách zřícenin, ustrašeně bdí po boku raněných v nemocnicích, zápasí se zimou a nepřízní počasí, protože nemají pro sebe a své děti střechu nad hlavou. Ať všichni pocítí v této tragické chvíli porozumění a podporu dobrých lidí, ať se posílí ve světě štědrost a velkomyslnost, které zmobilizovaly vlády, organizace i jednotlivce a vytvořily podivuhodný řetěz solidarity. Moje myšlenky se obracejí ke všem, kdo jsou postiženi chorobou a leží v nemocnicích, na klinikách nebo ve svých domovech. Na všechny myslím a všem říkám: Neztrácejte naději! Moje slova se zvláště obracejí k nemocným postiženým chorobou AIDS; musí čelit nejen hrozbám nemoci samé, nýbrž i nedůvěře ustrašeného a instinktivně prchajícího sociálního prostředí. Všechny vybízím k tomu, aby vzali na sebe břímě tohoto dramatu svých bratří, jímž vyjadřují svůj soucit. Vědce a badatele pak nabádám, aby zmnožili své úsilí o účinnou léčbu pro tuto tajemnou nemoc. Kéž věda a láska společně hledají tak toužebný lék! Toto přání kladu ke kolébce novorozeného Spasitele.

Církev jako první se cítí povolána následovat chudého Krista. V něm se staví na stranu chudých při snaze respektovat důstojnost a bolesti utrpení. Pozvedám s důvěrou svůj hlas na jejich obranu a za záchranné akce potřebným a volám: Spojte své síly a rozmnožte své iniciativy na pomoc chudým, s nimiž se Kristus sám chtěl ztotožnit! Kéž tato anežní výzva zazní ve všech končinách země a vzbudí velkodušnou odpověď hlavně mladých lidí. Ať každý dokáže rozpoznat v chudých bratřích chudého Krista! Ke všem se obracím jménem Krista - Dítěte: Ať tato výzva není nadarmo!"

Sv. Otec blahopřál shromážděným na svatopetrském náměstí téměř v 50 jazycích, i česky a slovensky, a potom udělil požehnání Urbi et Orbi.

KŘEŠŤANSKÁ POMOC ARMÉNII

4

Viktor Pavlovič Lomakin
velvyslanec SSSR v ČSSR

V Praze dne 15. prosince 1988

Vážený pane velvyslanče,

Jménem katolických věřících naší země Vám vyjadřuji hlubokou soustrast v zármutku nad neštěstím, které postihlo arménský lid. Od první chvíle, kdy jsme obdrželi smutné zprávy, začali naši věřící podporovat postižené nejen svými modlitbami, ale též sbírkami peněz, šatstva, léků a potravin a dárkováním krve. Mladí katolíci z Prahy mi oznámili, že jsou připraveni v době prázdnin odjet do Arménie, aby vlastníma rukama pomohli budovat zničená města.

Naše ochota všestranně pomáhat arménskému lidu vyplývá nejen z naší lidské účasti, ale rovněž z vědomí, že sociální a charitativní péče, zejména služba trpícím, nezbytně patří k plnému životu církve. Aby se tato služba mohla plněji rozvinout, rozhodl jsem se ustavit Výbor křesťanské pomoci, jehož prvním úkolem je právě pomoc postiženým v Arménské sovětské socialistické republice.

Prosím Vás, vážený pane velvyslanče, abyste projev mé účasti i nabídku naší konkrétní pomoci českých katolíků tlumočil vládě SSSR i vládě i lidu ASSR.

S upřímným přáním pokoje

František kard. Tomášek
arcibiskup pražský a primas český

Katolikos Vaghen I.
Ečmiadzin, ASSR

V Praze dne 15. prosince 1988

Drahý bratře v Kristu,

Jsem s Vámi a s Vašimi věřícími spojen v modlitbách za oběti neštěstí, které postihlo Vaši vlast. Naši věřící od první chvíle podporují postižené též praktickou pomocí - sbírkami peněz, potravin a šatstva a dárkováním krve. Mladí katolíci z Prahy mi oznámili, že jsou připraveni v době prázdnin odjet do Arménie, aby pomohli vlastníma rukama budovat zničená města. Výbor křesťanské pomoci, který jsem právě ustavil, má jako svůj první úkol pomoc postiženým v Arménii. Na oběti zemětřesení i utrpení všech postižených budeme pamatovat při zvláštních bohoslužbách. Kéž Bůh přijme zesnulé do svého světla, potěší jejich rodiny a všem trpícím daruje sílu a naději.

V jednotě Kristovy lásky

František kard. Tomášek
arcibiskup pražský a primas český

POMOC POSTIŽENÝM V ARMÉNII

Zpráva o zemětřesení v Arménii se i u nás musela dotknout každého člověka. Tím spíše pro nás křesťany je vyzvou nejen k hluboké účasti, ale také k modlitbě a k praktické pomoci. Kdo můžete, pomáhejte při akcích na pomoc postiženým. Kdo chce pomoci finančně, může svůj dar zaslat též prostřednictvím svého duchovního správce pražskému arcibiskupství. Víme, že "kdo rychle dává, dvakrát dává", a vynasnažíme se - v součinnosti s dalšími akcemi v naší vlasti - využít získaných prostředků co nejúčinněji, ve shodě s naším křesťanským svědomím.

Z oběžníku pražského arcibiskupství 14/88

EKUMENISMUS

V době od 28. 9. do 2. 10. 1988 se konalo v Erfurtu IV. Evropské setkání Konference evropských církví /KEC/ a Rady Evropských biskupských konferencí /CCEE/. Setkání řídil předseda CCEE, kard. Carlo Martini, arcibiskup milánský, a předseda KEC, metropolita Alexej leningradský a novgorodský. Přítomno bylo 49 zástupců a hostů KEC, mezi nimi 5 metropolitů pravoslavných církví, 8 biskupů anglikánské a evangelické církve, jakož i 33 zástupců a hostů CCEE, mezi nimi 23 arcibiskupové a biskupové.

Středem setkání byla prosba Otčenáše "Přijď království tvé!" Programem každého dne byla bohoslužba, meditace, rozhovor ve skupinách a společná porada na toto téma. Před začátkem shromáždění napsal Jan Pavel II. kard. Martinimu list, z něhož vyjímáme:

"Se zvláštní radostí, milý bratře, zalétají mé myšlenky na IV. Evropské ekumenické setkání, které v Erfurtu shromážděje zástupce Rady Evropských biskupských konferencí a Konference evropských církví. Takové setkání jsou znamením na ekumenické cestě, v nichž s radostí poznáváme rozhodnost evropských křesťanů být věrni darům a voláním Ducha. Kroky katolické církve na této cestě jsou vedeny koncilním ním dekretem o ekumenismu. Téma, jež řídí práce setkání v Erfurtu, je skutečně ve středu naděje, modlitby a jenání každého křesťanského svědomí: "Přijď království tvé!"

Snad můžeme prostě konstatovat, že každá církev a každé církevní společenství, jež dnes tvoří pestrou mozaiku evropského křesťanství, žije z tohoto bdělého očekávání království, ba že toto království už živě předjímá, i když vlastní spojení se vyjadřuje různými teologickými tradicemi.

Setkání v Erfurtu se koná v roce, který spatřil oslavu události jež má význam nejen pro církev, nýbrž pro kulturní a občanské dějiny evropského kontinentu: oslavu 1.000. výročí pokřestění Kyjevské Rusi. Je stále žádoucí, aby život našich společenství byl orientován na modlitbu o příchod Božího království. Všichni, kdo se dovclávají jménem Kristova, jsou znamením míru na tomto světě. V tomto duchu Vás ujišťuji, že jsem z celého srdce spojen s modlitbami a pracemi účastníků IV. Evropského setkání. Jan Pavel II. z Vatikánu 26. 9. 1988."

"Přijď království tvé!" byla modlitba a směr úvah setkání v Erfurtu. Sešli jsme se ze všech křesťanských církví Evropy a obracíme se na Vás, kdo žijete na našem kontinentě, ať už sdílíte naše, vyznání víry nebo ne. Nemůžeme si ponechat klady víry a naděje, které jsme objevili, pro sebe, nutí nás totiž, abychom se více než dosud zasazovali za spravedlnost a mír v Evropě a ve světě.

Setkali jsme se, abychom se lépe poznali, společně vyžnávali jediného Pána našeho života a společně prosili o definitivní příchod jeho království. Jsme totiž přesvědčení: Bůh je budoucnost světa.

Společně jsme zde meditovali a studovali, uvažovali a prosili při vzájemné úctě k našim různým křesťanským tradicím. Přese všechny rozdíly věříme všichni, že Boží království nepřijde od nás, nýbrž skrze Ježíše Krista, který nás povolává, abychom spolupůsobili při tomto příchodu.

Doba, v níž žijeme, volá všechny křesťany k větší angažovanosti za evangelium. Boží věrnost je větší než veškerá lidská nevěrnost. Proto Vás vyzýváme, abyste radostně a odvážně opakovali: "Přijď království tvé!"

Ústav marxismu - leninismu při Palackého universitě v Olomouci vydal skripta pro potřeby studentů pedagogické fakulty s titulem: **Jiří Machalík: Vybrané kapitoly vědeckého ateismu. Vyšel zatím 1. díl pod názvem "Katolická církev a československé dějiny".**

Nutno říci, že nelze číst tuto brožuru bez velkého pohnutí myslí. Ani se nechce věřit, že jako rok vydání je uveden 1988 /!/, kdy je v plném proudu perestrojka. Zatímco v Sovětském svazu srovnávají Stalina s Hitlerem /jak učinil nedávný dokumentární film uvedený v sovětské televizi/ a ostře odsuzují všechny zločiny jeho režimu spáchané m. j. i na věřících občanech, u nás vycházejí vysokoškolská skripta, sestavená, jak svědčí seznam použité literatury, ve značné části z brožur stalinského období, které tak neblaze podepsalo i v našich dějinách, jmenovitě na věřících lidech. Autor klidně cituje Svobodův paskvil "Spiknutí proti republice", aniž se pokusil o kritiku tohoto pramene. Jeho údaje prostě přebírá jako neomylná fakta, ačkoliv každý jen trochu slušný historik se stydí vůbec brát tuto práci vážně. Jedná se o snůšku vylhaných protokolů bezpečnostních orgánů, které tehdy zahájily úder proti Církvi. Dnes jsou tato obvinění v mnoha případech i soudně vyvrácena. Vyvolává proto údiv i zděšení, jestliže Machalík tento propagandistický škvár přejímá jako neomylný historický pramen.

Skripta se mimo jiné hemží tolika kardinálními chybami v údajích, že považují za zbytečné uvádět všechny. Poukážu jen na ty nejvíce bijící do očí. Tak např. je přímo směšné tvrzení, že "kněz dr. Zela byl pověřen funkcí arcibiskupa olomouckého.." /str.67/, neboť dr. Zela byl biskup, a to světící biskup olomoucké arcidiecéze, nikoli pouhý kněz. Nikdy nebyl pověřen funkcí olomouckého arcibiskupa, neboť olomoucký arcibiskup Josef Matocha žil, i když byl v internaci, kde nakonec r. 1960 zemřel. Chce-li snad Machalík říci, že Zela měl Matochu zastoupit ve vedení arcidiecéze, pak je i toto tvrzení absurdní, neboť biskup Zela byl odsouzen jako "vatikánský špión" a po odpykání trestu byl držen v internaci. Přímo konfušní je následující věta: "Dr. Čihák s tajně vysvěceným biskupem Matouškem byl pověřen pravomocemi pražského arcibiskupa s konkrétním příkazem k organizování a řízení boje proti lidově demokratickému zřízení. Současně byly vydány plné moci některým kapitulním vikářům, vikářům a děkanům, které na ně přenášely biskupskou pravomoc v jejich obvodu." Je zřejmé, že autor nerozumí církevní organizaci ani v nejmenším. Dr. Čihák, který nikdy neměl biskupské svěcení, nemohl být z tohoto důvodu pověřen "pravomocemi pražského arcibiskupa", neboť nemohl světit kněze a v té době ani biřmovat /teprve po 2. vatikánském koncilu dostali povolení k biřmování kapitulní vikáři/. Z téhož důvodu nemohla být přenesena "biskupská pravomoc" na kapitulní vikáře a děkany, jak tvrdí autor, neboť šlo o pouhé kněze bez biskupského svěcení, nehledě k tomu, že Machalík patrně vůbec nemá jasno, co je biskupská pravomoc. Má-li na mysli správu diecéze, kterou vede v případě vakace kapitulní vikář /dnes podle nového Kodexu pouhý administrátor/, pak nemohou mít tutéž pravomoc děkani, kteří jsou mu hierarchicky podřízeni. Má-li ale na mysli pravomoc vyplývající ze svěcení biskupa /možnost světit nové biskupy a kněze, možnost biřmovat/, pak je to úplně nesmyslné, protože kapitulní vikář a děkani jsou vždy pouze kněžími bez biskupského svěcení.

Jen namátkou uvádím další omyly ve faktografii. Na str. 77 jsou životní data Karola Wojtyły úplně chybná. Jeho otec nebyl železničář, nýbrž voják z povolání, poddůstojník. Nebyl vysvěcen na kněze r. 1949, nýbrž hned po válce a byl okamžitě odeslán do Říma k dalším studiím. "Gaudium et spes" není "Věroučná konstituce", jak tvrdí autor, nýbrž

pastorální konstituce. Věřoučná konstituce se jmenuje "Lumen gentium". Každý aspoň trochu vzdělaný katolík se jistě zasměje, když na str. 76 Machalík odsuzuje papeže Jena VI. za to, že jmenoval biskupa Trochtu kardinálem "ad pectori" místo "in pectori". Podobných perliček je ve skriptech celá řada.

Pokud by se jednalo pouze o ně, pak by se dala Machalíková skrip- ta doporučit jako vhodná kabaretní četba pro obveselení publika. Je- nomže při své veškeré hlouposti a primitivismu skrývají v sobě nebez- pečí, které nelze podceňovat. Budou z nich totiž studovat příští uči- telé, mladí lidé, kteří většinou znají dějiny svého národa špatně a zkresleně, církevní historii pak vůbec ne. I když věříme, že těm inteligentnějším z nich bude připadat styl Macháčkovy učebnice dryáč- nický a nezasluhující příliš důvěry, přece jen jím "informace" toho- to charakteru utkví v mysli, a až nastoupí do zaměstnání, budou je předávat dále.

Spis vyniká krom naprosté neznalosti problematiky a krom pro- pagandistické hrubosti také rafinovanou perfiditou v servírování polopравd a v zámkách důležitých faktů. Uvedu opět jen některé pří- klady, nelze je rozebírat všechny pro značný počet. Machalík líčí, jak "zločinnou aktivitu vyvíjela katolická hierarchie v období let 1948-49, jak prý rozvracela republiku a podporovala diverzní činnost. Na str. 69 pak hovoří o tom, že prý i v padesátých letech zůstala hie- rarchie tomuto postoji věrna, údajně stále v pozadí připravovala pod- mínky k tomu, aby se při vhodné příležitosti pokusila uchopit moc do svých rukou... využívala všech příležitostí ke své aktivizaci... Po smrti K. Gottwalda se znovu snažila uplatnit svůj vliv ve společnosti a prosadit zrušení existujících církevních zákonů. Mnohem aktivněji však vystoupila v r. 1956 v souvislosti s pokusem o puč v Maďarsku. Tehdy se i v prohlášeních naší hierarchie objevují snahy o vyvolání podobného puče v naší republice." Všechny tyto věty jsou absolutně nepravdivé už z toho důvodu, že v celém inkriminovaném období pobý- vala katolická hierarchie buď ve vězení nebo v internaci. Nemohla se tedy snažit "znovuuplatnit svůj vliv ve společnosti" nebo "vy- stoupit v souvislosti s pokusem o puč v Maďarsku", tím méně pak vy- dávat nějaká prohlášení. Z českých sídelních biskupů si v té době litoměřický biskup Štěpán Trochta odpykával trest v pracovním táboře, ostatní pak byli internováni na přísně utajených místech. Pouze krá- lovohradecký biskup Mořic Pícha zůstal ve funkci, od internace ho zachránil vysoký věk a špatný zdravotní stav, jenž mu znemožňoval jakoukoli aktivitu, kterou Machalík líčí. Ze slovenských biskupů byl spišský Ján Vojtaššák uvězněn a odsouzen, rovněž tak řeckokatolický Pavol Gojdič z Prešova, Robert Pobožný z Rožnavy byl internován, Banská Bystrica od smrti biskupa Škrábika zůstala vakantní. Pouze Ambroz Lašák z Trnavy a Eduard Nécsey z Nitry zůstali v úřadech za cenu jistých kompromisů se státní mocí, rovněž tak biskup Čárský z Košic, který byl v r. 1955 vyznamenán Řádem Klementa Gottwalda a brzy nato zemřel. Církev u nás byla v padesátých letech vedena ka- pitulními vikáři, spravujícími diecéze místo internovaných nebo vězněných biskupů, kteří vesměs byli členy vládou podporovaného tzv. "Minového výboru katolického duchovenstva" /předchůdce dnešní PiT/ a kolaborovali s režimem, nejen že mlčeli k násilnostem páchaným na biskupích, kněžích a věřících, ale naopak ještě vydávali prohlášení, kde odsuzovali jejich údajnou "zradu". Takové jistě Machalík nepode- zívá ze snah "vyvolat kontrarevoluční puč."

Ve skriptech není ani slova o věznění a internování biskupů, kněží a řeholníků a laických aktivistů. Autor prostě přechází od

let 1948 - 50 do období 50. let a pak r. 1968, jako by se nic nestalo. Posluchač pedagogiky, který bude učebnici studovat, si odnese dojem, že biskupové zůstali na svých místech a nadále štváli proti republice, rovněž tak jim oddaní duchovní. V tom spočívá hlavní a nejnebezpečnější, přímo "goebbelsovská" lež Machalíkových skript, proti níž je třeba se co nejrozhodněji ohradit.

Na str. 42 autor ostře odsuzuje českou katolickou hierarchii z údajné "kolaborace" s nacistickými okupanty. Uvádí její pastýřský list proti sovětskému bolševismu z r. 1943. Podobnost stalinské diktatury v SSSR a hitlerovské v Německu nabízela ve skutečnosti i jedinečnou možnost vyslovit to, co jinak bylo nemožné. Vnímavému posluchači stačilo dosadit si místo "bolševismu" nacismus, místo "Sovětského svazu" Německou říši. Toho využívala za Protektorát celá řada literátů a veřejných činitelů.

Machalík perfidně zamlčuje, že olomoucký arcibiskup L. Prečan byl pro svůj protinacistický postoj internován na Šv. Kopečku u Olomouce. On a královéhradecký bisk. p. Pícha byli za protektorátu jedinými sídelními biskupy, neboť hned na začátku okupace zemřel arcibiskup pražský kard. Karel Kašpar, jehož brzy následovali biskupové brněnský a českobudějovický. Litoměřice se nacházely na území říše a byly obsazeny Němcem Weberem; Vatikán vakantní biskupské stolce neobsazoval, neboť nacisté měli zájem prosadit tady své kandidáty. Spravovali je provizorně kapitulní vikáři, kteří byli nuceni k určitým ústupkům vůči okupačním úřadům, zejména formou jistých loajálních prohlášení. Autor uvádí takové od brněnského kap. vikáře J. Kratochvíla z doby heydrichiády. Ironií osudu jde o téhož Kratochvíla, který po internaci biskupa Karla Skoupého r. 1950 řídil diecézi v padesátých letech a proslul podobnými loajálními výstupy ve prospěch stalinské diktatury v Československu. Machalík se rovněž tak ani slovem nezminuje o stovkách českých kněží vězněných v koncentračních táborech, o desítkách popravených a umučených, o pronásledování Církve a křesťanství.

Co se týče Slovenska, je nepochybné, že slovenská hierarchie podporovala Slovenskou republiku Tisovu, což činila na počátku její existence naprostá většina Slováků. Koneckonců Slovenskou republiku uznal i SSSR. Loajální a vlastenecká prohlášení slovenské hierarchie nutno chápat úplně jinak než v protektorátních poměrech, neboť na Slovensku /což autor opět zamlčuje/ nebyli političtí odpůrci popravování a mučení, rozsáh svobod tam byl mnohonásobně větší než v protektorátě. Když byly v r. 1942 odhlasovány protižidovské zákony a na pokyn Berlína zahájen transfer Židů, vystoupil slovenský episkopát jako jeden celek na jejich obranu společným pastýřským listem, jehož hlavním iniciátorem byl právě Machalíkem tolik napadaný biskup Vojtaššák.

Vrcholem podlé nízkosti je na str. 39 obvinění německého biskupa z Munsteru von Galena z kolaborace s nacismem a podpory Hitlerovy války. Nicméně modlitba tohoto biskupa, kterou Machalík cituje, naprosto nevyznívá v tomto smyslu, je prosbou o ochranu. Neinformovaný čtenář si ale odnese představu, že von Galen byl jedním z biskupů, který Hitlera podporoval, ačkoliv to byl právě on, kdo nejaktivněji ze všech německých biskupů vystupoval proti násilí nacistů a vysloužil si za to přezdívku "vestfálský lev". Jeho odvážná kázání proti euthanasii a proti válce z r. 1941 vyvolala velkou vlnu zatýkání kněží jeho diecéze. Galen je také spoluautorem protinacistické encykliky papeže Pia XI. "Mit brennen der Sorge" z r. 1937. Jeho protinacistická kázání byla vysílána za války i londýnským rozhlasem. Dnes probíhá v Římě proces blahověření tohoto odvážného kněze - bojovníka proti nacismu.

Podobných neseriózností o podlosti je ve skriptech celá řada. Není možné všechno je rozebírat. Kniha je špatná po všech stránkách. Skutečně nelze než co nejrozhodněji odsoudit takový styl a protestovat proti němu. Je urážkou nejen všech věřících občanů, ale též historické vědy a hlavně-českého učitelstva, jemuž se dává do rukou metodická pomůcka takového charakteru. Žádáme proto její okamžité stažení z oběhu a kritické zhodnocení z pera fundovanějších pracovníků Ústavu marxismu - Leninismu, majících větší smysl pro objektivitu. Věříme, že takový čin by byl v dané situaci rukou podanou věřícím k zahájení opravdového a seriozního dialogu.

PhDr. Radomír Malý

ZPRÁVA O SETKÁNÍ S F. MITTERRANDEM.

V pátek ráno 9. 12. 1988 se francouzský prezident François Mitterrand sešel s osmi zastánci nezávislých občanských iniciativ. Jsem jedním z účastníků setkání. Jednalo se o různých aspektech stavu lidských práv v Československu. Já jsem hovořil o ideologickém pozadí vztahu státních orgánů ke křesťanským církvím. Řekl jsem, že svérázný výklad Marxe a Lenina v podání vládnoucí ideologie je v poslední době doprovázen intenzivněji agresivní, militantní, netolerantní ateistickou propagandou, jejíž cíl je jasný: vymýtit z vědomí lidí náboženské smýšlení a představit křesťanství jako nevědecký relikv minulosti. K dosažení tohoto cíle užívá dosavadní propaganda falšování dějinných fakt. Snaží se představit zvláště katolickou církev jako instituci, která byla vždy proti pokroku a všemožně rozvíjela retardační mechanismy. Dosud nebyl oficiálně uznán morální vklad církve v dějinách našich národů. Co se týká společenského projevu křesťanů a církví, je snahou státních orgánů redukovat jejich činnost na holou podporu momentálních mocenských potřeb. Vůči křesťanům ze strany stranické propagandy převládá obraz nepřítele. Teprve v tomto pozadí lze pochopit konkrétní útlak křesťanů a církví. Uvedl jsem dva konkrétní příklady: 10 katolických diecézí v Československu nemá vinou neústupnosti státních orgánů svého biskupa. Pohovořil jsem o nemorálnosti státního souhlasu v tomto smyslu: Jeho udělení i odnětí závisí na pouhé libovůli státních a policejních orgánů. Předpokladem jeho udělení je slib věrnosti jako výraz loajality. Nicméně je udělován pouze pro určité místo a při změně místa musí být udělen nový, což vyvolává oprávněný dojem, že slib věrnosti se ze strany státních orgánů nebere vážně jako výraz loajality jednou provždy, ale státní orgány ho chápou de facto jako podmíněný. Při jednání o biskupech se vyžaduje od kandidátů zvláštní loajalita bez ohledu na slib věrnosti, což ukazuje jasný záměr a cíl státních orgánů: zasahovat do čistě vnitřních personálních záležitostí církví a plně je ovládnout.

O politických věznicích včetně katolických pohovořil jiný účastník. Poděkoval jsem panu prezidentovi za jeho návštěvu kardinála Tomáška, který pro čsl. katolíky tolik znamená, a požádal ho, aby nezapomínal na čsl. křesťany při svých rozhodováních.

13. 12. 1988

P. Václav Malý

MICHAEL GORBAČOV V ÚNORU 1988 NA ZASEDÁNÍ ÚV KSSS

"... neboť člověk není živ jen chlebem, ba ani moderními materiálními statky. Vůbec nejvíc je živ pravdou a svědomím, spravedlností a svobodou, mravností a humanismem." /RP 20. 2. 88/

PAPEŽ PIUS XII. A ŽIDÉ

Německá "hospodyně" Pia XII., sestra Pascalina M. Lehnertová, napsala velice zajímavou knihu o své dlouholeté službě tomuto velkému papeži. Nazvala ji "Směla jsem mu sloužit". Z ní vyjímáme:

"S hrůzou si vzpomínám na ono strašlivé jitra v srpnu 1942, kdy noviny přinesly palcovými titulky zprávu, že veřejný protest holandských biskupů proti nelidskému pronásledování Židů přiměl Hitlera k tomu, aby dal v noci zatknout 40 tisíc Židů a poslal je do plynu. Noviny přinesli do pracovny Sv. Otce právě, když se chystal k audiencím. Přečetl jen nadpis a zbledl jako křída.

Po návratu od audiencí - bylo už 13 hodin a čas k obědu - dříve než se odebral do jídelny, Sv. Otec přišel s dvěma hustě popsanými psanými archy do kuchyně, kde byla jediná možnost něco spálit na otevřeném ohni, a řekl: "Chtěl bych ty papíry spálit, je to můj protest proti strašlivému pronásledování Židů. Dnes večer měl vyjít v Osservatore Romano. Ale když list holandských biskupů stál život 40 tisíc lidí, můj protest by stál snad 200 tisíc. Za to nesmím a nemohu převzít odpovědnost. Tak je lépe na veřejnosti mlčet a pro ty ubohé lidi dělat v tichosti jako dosud vše, co je lidsky možné."

"Svatý Otče," dovolila jsem si namítnout, "není škoda spálit, co jste připravil? Snaž by bylo možno to někdy potřebovat."

"I já jsem na to myslel," odpověděl Pius XII., "ale jestliže i sem vniknou, jak se o tom stále mluví, a Hitler najde tyto papíry - a můj protest je psán mnohem ostřeji než holandsky - co se pak stane s katolíky i Židy v oblasti ovládané Němci? Ne, je lépe to zničit."

Sv. Otec počkal až oba velké archy byly spáleny a teprve potom opustil kuchyni..." /s. 131 násl./

Známý židovský/!/ teolog a historik prof. Dr. Pinchas E. Lapide v knize "Řím a Židé" napsal /s.288/

"Katolická církev umožnila za pontifikátu Pia XII. záchranu 700 tis., pravděpodobně dokonce 850 tis. Židů před jistou smrtí z rukou nacistů... Tato čísla, ačkoli tak malá v porovnání k šesti milionům našich mučedníků, jejichž osudem se nemůžeme utěšit, daleko přesahuje všechny zachráněné jinými církvemi, náboženskými institucemi a pomocnými organizacemi. Nadto stojí v nápadném protikladu k neodpuštělnému váhání a pokrytecké pouze slovní pomoci organizací mimo Hitlerův vliv, které nepochybně měly daleko větší možnosti zachránovat Židy, pokud k tomu byl ještě čas: Mezinárodní Červený kříž a západní demokracie."

A co řekl římský vrchní rabín, když papež Pius XII. zemřel: "Židé budou vždy vděčně vzpomínat, co katolická církev na pokyn Pia XII. pro ně vykonala za 2. světové války."

Günther Weihsenbeck, Wienerkirchenzeitung
17. 4.

9. na 10. 11. 88 svět vzpomínal na 50. výročí pogromu, organizovaného proti Židům za tzv. "Reichskristallnacht", kdy nacisté týrali své židovské spoluobčany, ničili jejich byty a obchody a všude v Německu zapalovali synagogy.

Němečtí biskupové vyzvali katolíky NDR na znamení spjatosti s Božím lidem Starého Zákona ke zvláštní sbírce v neděli 13. 11. 88 na znovupostavení Nové synagogy v Berlíně.

/Z referátu dr. M. Zítka v Českém zápase 38/88/

Náš host líčí situaci v oblasti vztahů státu a církví v SSSR /a on zdůrazňuje, že mluví výhradně o situaci v SSSR/ asi takto: Po revoluci bylo třeba nově stanovit vztahy mezi církvemi a státem. Lenin tyto vztahy formuloval a r. 1918 tyto formulace vtělil do dekretu, který je upravoval. Dekret počítal s konkrétními vztahy mezi církvemi a státem. Nebyl tu ani náznak nějakých záměrů církve omezovat nebo dokonce likvidovat. Lenin poukazyval na to, že sovětský stát stojí m i m o náboženství, nikoli však, že jde o ateistický stát. Samozřejmě, že strana na počátku jasně říká, že náboženská ideologie není vědecká. Církev zase nemá marxismus za správnou ideologii. Z této skutečnosti však nevyplývá, že stát má přistoupit k represím vůči církvím a věřícím. Lenin má naopak za to, že církve a náboženské společnosti mají stejné právo na šíření svého učení jako ateistické organizace. Tento vývoj nových vztahů však skončil Leninovou smrtí. Stalin, který vtiskl ráz celému dalšímu období dějin SSSR, se od Lenina a jeho směrů odchýlil a budování socialismu se dělo podle jiných, odlišných směrnic. Dnes se v SSSR hodnotí Stalin naprosto reálně. Nezamlčuje se nic z toho, co učinil pozitivního, nelze však nekritizovat stalinské represe a násilné metody. V tomto období represí zahynulo mnoho komunistů i věřících.

Křesťané od počátku /i v době, kdy vedení pravoslavné církve spjaté s carismem ještě se stavělo proti/ byli pro socialismus, šli za socialismem, protože viděli, že socialismus usiluje uskutečňovat obecně lidské hodnoty a ideály, po jejichž naplnění křesťané vždy toužili. Nebýt kultu osobnosti, byly by výsledky zcela jiné.

V administrativních metodách omezujících působení církví se ovšem pokračovalo i po Stalinově smrti. Přesvědčení, že lze urychlit budování komunismu a již v osmdesátých letech ho dosáhnout, mělo za následek zavírání kostelů a rušení farností. Z marxistického stanoviska byly tyto představy chybné a bude třeba dosti času k nápravě toho, co bylo zmařeno.

Vztahy mezi státem a církvemi se stávají normálnějšími a někdy můžeme říci přímo bratrštější. Když gen. tajemník KSSS M. Gorbačov přijal členy sv. synodu pravoslavné církve, prohlásil, že věřící a církve mají spolu s celou sovětskou společností jednu vlast, stejné dějiny a stejnou budoucnost. A to nemůže znamenat, že rozvoj socialistické společnosti je spojen s rozvojem církve. Je prostě třeba učinit vše, aby se věřící cítili svobodni. V mnohých otázkách ještě řešení nemáme, vždyť problematika těchto vztahů je složitá a v SSSR jsou různé živly, které toho využívají a zneužívají. Jde totiž o to, aby toto zlepšení vztahů mezi církvemi a státem se dělo v rámci socialismu. Musíme dělat vše, aby socialismus byl upevněn. A jsme vděčni našim církvím, že stojí na vlasteneckých pozicích a že tak pomáhají budovat socialismus. Mezi státem a církvemi nesmí být konfrontace, ale vzájemná pomoc. Konkrétních důsledků nových vztahů lze uvést mnoho. Uvedu například, že za posledních sedm měsíců bylo otevřeno 260 farností /tzn. 260 náb. obcí bylo zaregistrováno/.

Dříve, jak asi víte, nebylo dovoleno přivážet do Sovětského svazu Písmo svaté. Bible nebyla pokládána za knihu, která by se měla rozšiřovat. Dnes je tomu jinak. Jako dar dostává od Světové rady církví, od Biblické společnosti a dalších ekumenických společností 1 milion dvě stě tisíc Biblí a dalších publikací. Samozřejmě, že tento počet nenasytí potřebu a že bude třeba dalších. Otvírání nových nebo obnovených farností vynucuje potřebu nových diecézí /eparchií/,

kteřé jsou také otvírány. V minulosti bylo mnoho věřících vězněno pro překročení zákonů. Objevily se žádosti a návrhy, aby tito věřící byli amnestováni. Tyto zákony však dosud platí a tak jsou zkoumány a vytvářeny návrhy zákonů nových. Tyto návrhy nových zákonů budou předloženy církvím k posouzení. Sledovaná linie vztahů mezi státem a církvemi je založena na racionálním poznání potřeby, aby vztah státu a církví odpovídal vysoké úrovni socialistické společnosti. Světonázorové rozdíly nemohou být překážkou vysokých etických ideálů naší společnosti.

Gorbačovův poradce a bývalý velvyslanec v NSR, Valentin Fakín vystoupil 16. 11. 88 v rakouské televizi. Deník Kurier přinesl 4. 12. výběr jeho myšlenek a názorů o náboženství a víře: "V našem novém myšlení, v naší perestrojce chceme mnoho přebudovat v tom smyslu, aby člověk, jako individuum, a nezmizel jen v beztvaré maso. Náboženství dostane v naší společnosti své místo. Přibližně 50 - 60 mil. lidí se v SSSR v současné době hlásí za členy různých církví a to je třeba respektovat. Jestliže lidé mají jednat podle vlastního svědomí, je v tom případě třeba zaručit právo na jednání podle svědomí. To se týká rovněž glasnosti. Není pak potřebné tvrdit, že náboženství patří minulosti. Náboženství minulosti nepatřilo a nebude patřit."

K 1000. výročí pokřestění Rusi pak poznamenal: "Nejen při příležitosti jubilea se v SSSR budují kostely. Ale budují se vůbec. Odevzdávají se církví kláštery a budují se nové. Máme v programu rozšířit a dát do prodeje náboženskou literaturu. Pro stát to nebude znamenat žádný problém."

Zakarpatská Ukrajina

46 řeckokatolických kněží s biskupem poslali 30. 11. 88 Michailu Gorbačovovi žádost o uznání řeckokatolické církve na Zakarpatské Ukrajině. Píší:

"Řeckokatolická církev je v naší zemi už od roku 1646. Po dlouhá staletí a pod různými vládními systémy velká většina Ukrajinců, Slováků, Maďarů, Rumunů a občanů jiných národností Zakarpatské Ukrajiny se hlásila k řeckokatolickému náboženství. Po osvobození Zakarpatské Ukrajiny začal r. 1947 proces likvidace řeckokatolické církve i v této zemi. Tento proces se prováděl za Stalinovy éry a stalinskými metodami. 17. 2. 49 byla katedrála v Užhorodě a biskupská residence konfiskována. Stačí připomenout, že většina řeckokatolických kněží, asi 117, se nechtěla poddat a byli odsouzeni na 25 let. Žijeme v paradoxní situaci. Několik kilometrů od Užhorodu jsou dva bratrské socialistické státy, Maďarsko a Československo. V těchto zemích existuje řeckokatolická církev legálně. Tato situace vyvolává nepochopení u řeckokatolických věřících na Zakarpatské Ukrajině. Řeckokatoličtí duchovní a věřící na Zakarpatské Ukrajině se radují z perestrojky a modlí se za její úspěch. My všichni chápeme, že glasnost je ze všech hledisek velké dobro. Naše radost by byla větší, kdyby se perestrojka rozšířila na všechny oblasti našeho života."

Litva

Hod Boží vánoční bude po 44 letech znovu svátkem a dnem pracovního klidu. Oznámil to kard. Vincentas Sladkevicius v telefonickém rozhovoru s americkou katolickou tiskovou kanceláří. Je též možné podle jeho slov, že vánoční mši sv. bude přenášet televize, jako tomu bylo 23. 10. a 1. 11. Svátek Všech svatých byl také pro věřící dnem pracovního klidu.

MATKA TEREZA O DŮSTOJNOSTI ŽENY

R.: Proč myslíte, že jsou dnešní ženy nespokojené se svým postavením?

MT: Myslím, že mnoho žen není spokojeno proto, že položily velkou překážku mezi sebe a Boha. Potom nemohou opravdu milovat, a proto nemohou být ani spokojené. Nemůže být spokojený ten, kdo nemiluje. Byly stvořeny k tomu, aby milovaly, a když nemohou milovat, nemohou být šťastné.

R.: Ženy na Západě dnes cítí, že současný pokrok je zradil. V Indii a v jiných zemích jsou zase ženy odsunuty stranou. Jak mohou dnes ženy dosáhnout pravého osvobození?

MT: Je jisté, že mnoho žen je nespokojeno proto, že chtějí být jako muži. Ale jediný způsob, jak odstranit tuto nespokojenost, je dosáhnout toho, aby je muži respektovali jako ženy. A toho dosáhnou tím, že budou naplno a opravdu ženami. Být ženou znamená být opravdu manželkou, být opravdu matkou. Žena byla už tak stvořena. Nebyla stvořena jako muž. My nemůžeme měnit přírodu. Nemůžeme měnit, co stvořil Bůh. Proto když matka dá zabít nenarozené dítě, to je něco zcela proti přírodě.

R.: Jak je možné dnes prožívat jednotu mezi mužem a ženou? Sv. Otec ve svém listě tvrdí, že tato jednotu je základem jejich hodnoty a důstojnosti.

MT: Muž a žena se musí spolu modlit. V modlitbě jsou navzájem tak hluboce spojeni, že se mohou milovat a respektovat tak, jako nás miluje a respektuje Bůh. Bude mezi nimi vládnout pokoj a jejich život v rodině bude pro ně posilou.

R.: Něždá se vám, že dnes je mimořádně těžké žít takovou jednotu?

MT: Ne, není, to nevěřím. Žít takovou jednotu, žít takový život není těžké. Modlitbu musíme milovat. Často přes den musíme cítit, že modlitbu potřebujeme. Modlitba nám rozšiřuje srdce, a to až do takové míry, že jsme schopni přijmout do sebe Boha. Hledejme Boha v modlitbě a srdce se nám rozšíří tak, že bude schopno přijmout ho a podržet si ho. Modlitbou se prohlubuje naše víra. Ovoce víry je láska a vzájemná služba. A ovocem služby je pokoj v rodině. To je důvod, proč je potřebná společná modlitba v rodině.

R.: Některé ženy se dožadují, aby mohly přijmout kněžské svěcení. Měla jste i vy někdy tuto touhu?

MT: Co vám mám na to říci? Vím jen to, že nikdy nebylo lepší ženy, která by mohla být knězem, než Panna Maria. Ale nestala se knězem, vždy zůstala služebnicí Páně.

R.: Sv. Otec ve svém listě píše, že mateřství jako takové dává ženě zvláštní přednost před mužem. Myslíte, že se tato přednost dnes skutečně uznává?

MT: Přednost mateřství se bohužel dnes uznává, ale v opačném smyslu. Myslím tu na potrat. Neboť rozhodnutí se ponechává matce. Matka, která zabije své nenarozené dítě, dopouští se zvláštního zla. Je to něco jiného a horšího než obyčejná vražda. Je třeba, aby se svět naučil uznávat přednost mateřství v pravém smyslu, aby pochopil, jakým hrozným zlem je potrat nejen pro ženu, nýbrž pro celý svět, pro celé lidstvo. A matku je třeba respektovat a pomáhat jí, aby mohla přivést na svět své dítě.

R.: Sv. Otec mluví ve svém listě i o panenství jako o specifickém povolání ženy. Proč dnes mnozí nepokládají panenství za něco cenného?

MT: Nezdá se mi, že by panenství nebylo dnes v úctě. Spíše je třeba říci, že když lidé žijí v podmínkách, které ničí život, chybějí i podmínky pro respektování panenství. Dnes se život nepokládá za něco cenného, ale za něco, co je možné zahodit. V takových okolnostech lidé necítí povolání k panenství. Největší dar, který si mohou ženich a nevěsta darovat v den svatky, je jejich panenství.

R.: Sv. Otec ve svém apoštolském listě připomíná událost z knihy Genese, kde se mluví o tom, že se ďábel postavil proti ženě. Jakým způsobem se dnes ďábel staví proti ženě?

MT: Ďábel se dnes staví proti ženě tím, že chce rozdělit její lásku. Manželka je povolána milovat manžela nerozdělenou láskou. A ďábel se ustavičně snaží rozdělit tuto její lásku.

R.: Sv. Otec na konci svého listu píše, že v našich dnech se očekává, že se objeví genius ženy, čili její specifická vlastnost, která dosáhne toho, že muž bude umět mít cit, a to za každých okolností. Bude třeba dlouho čekat, než se tento genius ženy objeví?

MT: Tento genius se už začíná ukazovat. Když je dnes ve světě tolik žen, které prokazují lásku nejchudším z chudých, je to znak, že tento genius už je na pochodu. Je to něžná láska, kterou umí projevit jen žena, žena věřící v Krista, který řekl: "Cokoliv jste učinili jednomu z mých nejmenších bratrů, mně jste učinili."

Křesťanské manželství podle slov Jana Pavla II. musí znamenat vždy ANO pro celý život. Rodina je dnes ohrožena "vážnými nebezpečími" jako rozvod, používání antikoncepčních prostředků a potrat. Církve musí hájit katolické učení, "zdroj jasné orientace" křesťanské spirituality manželských dvojic.

Ve Velké Británii vzrostl počet manželských poraden. Podle "Katolické rady pro manželské poradny" r. 1987 bylo 60% uchazečů o radu nekatolíci. Tato organizace vydržuje v Británii 80 středisek s 542 poradci, 97 lékaři a 144 dalšími odborníky.

Katolická biskupská konference Anglie a Walesu vydala videofilm k sexuální výchově ve školách. Pod názvem "čas pro objetí" se zde vypráví příběh dvou mladých lidí, kteří se do sebe zamilovali. Zmínuje se i o problému AIDS. Filmem chtějí biskupové nabídnout alternativu k filmu o sexuální výchově, vydanému ministerstvem výchovy, který podle názoru katolického episkopátu málo přihlíží k mravním a etickým hodnotám.

Společný život "na zkoušku" nevede později k pevnějším manželstvím, naopak. Pravděpodobnost rozvodu v 10 prvních letech manželství je u dvojic, které předtím spolu žily bez oddacího listu, dvakrát vyšší než u těch, kdo žili do svatky odděleně. Je to výsledek dlouhodobé studie 13 tisíc dvojic, kterou provedli američtí sociologové L. Bumpass a J. Sweet na universitě Wisconsin v Madisonu. Bumpass vyvozuje vysokou rozvodovost z nepatrnější závaznosti nemanželského životního společenství. "Partneři nemají na sebe vzájemně žádný nárok." To není dobré zacvičování, aby překonávali manželské krize. Vědci dále zjistili, že 20 % všech manželství bez oddacího listu se rozchází v 1. roce, 25 % v této době předstupují před oddávajícího úředníka, příp. před oltář, a 55 % žijí dále spolu.

KDO UBÍJÍ MORÁLKU MLÁDEŽE

Redakce Věda a technika mládeži
Radlická 61, 150 02 Praha 5

Prerov 1. prosince 1988

Vážená redakce!

Jestliže i VTM uveřejňuje články na téma sex, láska, odpovědnost atd., pak to svědčí o tom, že problémy v životě naší mladé generace jsou vážné a alarmující. Podívejme se však, jakou představu o lásce a odpovědnosti, ve spolupráci s odborníkem, nabízí mladým čtenářům Váš časopis v článku "Láska a odpovědnost" v č. 19/88.

Dovoľte stručnou rekapitulaci informací primárky MUDr. Marcely Burdové, přednostky gynekologického oddělení Fakultní polikliniky KÚNZ v Praze: Zákon o interrupci, bezplatné užívání antikoncepce, miniinterrupce, pilulky, postkoitální antikoncepce, Dana, pesar, antižele, měření bazálních teplot, prezervativ, AIDS, pohlavní choroby. A kděsi na okraji, téměř mimochodem se píše o "... etickém podtextu nutném pro kvalitní soužití dvou lidí".

Takové informace tedy mají formovat představy chlapců a dívek o lásce a odpovědnosti.

Je to opravdu myšleno vážně? Takové je či má být láska a odpovědnost?

Současné problémy života mladých lidí jsou do značné míry odrazem života mnoha dospělých, kteří považují sexuální aktivitu mladistvých za normální jev a akceptují ji. A jelikož sexuální aktivita není bez následků, a nemůže tomu být jinak, pak se stejní dospělí snaží tyto následky řešit. Ovšem představa, že antikoncepce zabrání "nehodám" a následkům sexuální aktivity chlapců a dívek, patří do kategorie mýtů. Fakt, že antikoncepce problémy neřeší, ale zmnohonásobuje, je doložena vědeckými studiemi a statistickými čísly z těch zemí /např. z USA/, které se stejným způsobem snažily "řešit" stejné problémy. Situace v těchto zemích je taková, že výsledky "řešení" znamenají pro ně velké společenské těžkosti, s nimiž si nevědí rady. Doporučovat antikoncepci chlapcům a dívkám je totéž, jako jim plánovat katastrofu.

Dále je známo, že antikoncepci je vlastní antiživotní postoj, který zcela logicky vyústuje do potratů, ničení nových životů, což je jádrem interrupčního zákona. Je vůbec třeba se ještě ptát po kořenech násilí a brutality ve stejnojmenném článku uveřejněném rovněž v č. 19/88?

To, o čem lékařka a gynekoložka prim. MUDr. Marcela Burdová mluví a mladým lidem doporučuje, a co považuje za pokrok v našem zdravotnictví, je neřád, který vede ke známým skutečnostem: sexuální aktivitě mladistvých, předčasným sňatkům, rozvodům, opuštěným a nechtěným dětem, promiskuitě, pohlavním chorobám, drogám, násilím atd. I pro naši zemi tyto skutečnosti znamenají těžké společenské břemeno: Informace, rady a doporučení prim. MUDr. Burdové tyto problémy rozhodně nevyřeší, ale jen prohloubí.

Naprostě nám uniká, proč jinak dobrý časopis pro mládež dává prostor nezodpovědným a odborně problematickým informacím a radám, které matou děvčata a chlapce a vytvářejí šcestné představy a postoje k závažným otázkám lidského života.

Smysluplné a racionální řešení je jen jedno:

Psát o věčně platných životních a mravních hodnotách, na nichž

stojí zdravá, stabilní rodina.

Psát o sexu, který patří až do manželství a je součástí plně opravdové lásky, a ne nějakou kratochvílí.

Podávat informace veskrze pravdivé, pozitivně orientované, protože jen ty mohou chlapce a děvčata formovat a pomáhat jim budovat představu o pravém řádu lásky a o povědnosti.

Jinak se budeme stále p hybovat v bludném kruhu známých negativních skutečností a bezradnosti při jejich řešení.

Ing. Emanull Matyáš
MUDr Jitka Matyášová
Vsadsko 5, 750 00 Přerov

STŘÍBRNÁ NEDELE ZASVÍTILA V TEMNOTÁCH

V Olomouci v neděli 11. 12. se ve 12 hod. na Nám. míru před sloupem Nejsv. Trojice shromáždilo 700 účastníků k modlitbě motivované zadržováním Augustina Navrátila v psychiatrické léčebně. Toto setkání bylo důstojné křesťanů. Nenechali se vyprovokovat příslušníky SNB i StB, kteří před začátkem zadrželi i přímo na náměstí asi 8 - 10 aktivistů a snažili se svou okatou přítomností i místním rozhlasem setkání zabránit. Úderem 12 hodiny se celé náměstí naplnilo neobvyklým tichem. Po chvíli se ozvala ze stovek úst modlitba Ānděl Páně, Otčenáš, Zdravas, Credo a Zdravas Královno. Dále zazněly všechny sloky "Bože cos rěčil" a na závěr mnohým zvlhly oči při mohutném "Kde domov můj". Po potlesku se na výzvu všichni klidně, s radostí v srdci rozešli. Zazněly i výkřiky: "ať žije Augustin Navrátil!" Celé setkání filmovaly štáby z ARD i ZDF, jimž se připisuje zásluha klidného průběhu. Když začali filmovat na vyvýšené místo při sloupu Nejsv. Trojice, příslušníci SNB se stáhli. Celá akce byla dokladem vyspělosti křesťanů; odvaha, tičnost, modlitba a radost - v tom je naše síla; ostatní není v našich možnostech. Bude-li nutné a musíme-li svědčit, jsme zde. Pokorní a odevzdaní, ale neschovaní za rohem.

H - ypsilon

Redaktor agentury Reuter byl na manifestaci přítomen a také navštívil A. Navrátila v psychiatrické léčebně a mohl s ním natočit rozhovor. Navrátil smí opustit pavilón, kde je násilně držěn, jen v doprovodu dvou strážců. V rozhovoru řekl, že má být výstražným příkladem pro katolické aktivisty. O lékařích, kteří ho poslali do ústavu pro duševně choré na základě vymyšlené diagnózy, prohlásil, že pokládají vlastní chování za normu. Řekl: "Poněvadž jsou to zbabělci, myslí si, že všichni jsou jako oni." Dále řekl mimo jiné: "Je všeobecně známo, že pokrok ve světě se nikdy neubíral cestou většiny. K pokroku vždy přispěli jednotlivci či malé skupiny, ukazující novou cestu. Já jsem zbožný člověk a mohl jsem se klidně rozhodnout, že se budu starat jen o svou rodinu a nebudu vyvíjet žádnou veřejnou činnost. Ale přece nemohu jednoho dne předstoupit před našeho Pána a říci mu, že dary, které mi dal, jsem nechal ležet ladem. Lidé tady v ústavě se ke mně chovají slušně. Jedni z přesvědčení, jiní ze strachu. Nejsou mi podávány žádné nebezpečné léky, jelikož o mém případě je zpravena mezinárodní veřejnost. Musím však říci, že všichni psychiatři v tomto ústavu jsou zbabělci - jak ředitel, tak i primář mi do očí přiznali, že nejsem nebezpečný ani pro ostatní ani vůči vlastní osobě, ale že nejsou ochotni říci to u soudu. Ale přesto mě mají za nebezpečného člověka a právem, protože jsem pořád aktivní.

Pár dní před vánoce byl A. Navrátil z psychiatrické léčebny propuštěn domů, aby mohl oslavit své 60. narozeniny a aby se zabránilo množství návštěvníků, kteří se do léčebny chystali s blahopřáním. Po svátcích se ovšem musí do léčebny znovu vrátit.

Z P R Á V Y

Vatikán

Hešlo k 1. lednu, Světovému dni míru, zní: "K budování míru je třeba respektovat menšiny." Dotýká se jedné z nejpálčivějších a nejdelikátnějších otázek současné společnosti, která je stále naléhavější, neboť na světě není státu, který by se nějakým způsobem nemusel konfrontovat s problémem menšin. Je to velké ohrožení pokoje jak uvnitř států, tak i mezi státy.

Maria Rosa Mara y Valve /1815 - 1876/ byla svatořečena Janem Pavlem II. dne 11. 2. 1988 ve svatopetrské bazilice. Tato Španělka se narodila 24. 3. 1815 v noci ze Zeleného čtvrtka na Velký pátek a měla v životě velkou účast na utrpení Páně. R. 1841 vstoupila do kongregace milosrdných sester ošetřovatelek. R. 1857 založila kongragaci Těšitelék, jež se cele věnovaly činnosti utěšovat bližní. Jejím tajemstvím, jímž získávala duše, byla dobrotu a láska. Zemřela 11. 6. 1876 na slavnost Nejsv. Trojice se slovy: "Ať se stane nejsvětější vůle Boží!" Její kongragace pracuje dnes v 11 zemích ve 4 světadílech.

Československo

Donedávna jsme měli dle oficiálních míst dostatek náboženské literatury, dnes je možno občas slyšet ve sdělovacích prostředcích, že jsou v této oblasti i drobné nedostatky. Jak Česká katolická charita slouží nám věřícím katolíkům k utišení našeho hladu po náboženské literatuře, názorně dokumentuje nabídka Knihkupectví ČKCH, otištěná v Katolických novinách č. 41 z 9. 10. 1988. Z 22 nabízených titulů není ani jediný náboženský, zato si ale můžeme u ČKCH objednat řadu "ležáků", které zdobí výlohy a sklady i mnohých jiných knihkupectví. /Myslím, že by z nabízených titulů nejlépe uspokojily moji touhu po něčem opravdu duchovním čtyři příběhy ze seriálu o majoru Zemanovi s názvem "Lišky mění srst"./

Adolf Příbramský

Den lidských práv 10. 12. 1988 si připomněli slovenští katolíci v mnoha kostelích při večerní mši sv. Prosili za to, aby se ve světě všude prosadilo zachovávání práv lidské osoby i skupin obyvatelstva, za sílu zastávat se ukřivděných a těch, kdo jsou pro víru a politické přesvědčení vězněni.

Podle informací byl z vězení propuštěn 15. 12. nemocný katolický aktivista Ivan Polanský.

Rozsudek okresního soudu v Uh. Hradišti, jímž byl P. František Lízna odsouzen k trestu odnětí svobody na dva měsíce, krajský soud v Brně při odvolacím řízení potvrdil. P. Lízna má tedy být propuštěn 26. 12.

Maďarsko

Jan Pavel II. přijal pozvání k návštěvě Maďarska, které mu zaslal 18. . 1988 prezident. Papež píše: "Jsem si plně vědom, že tento plán je společným přáním pres. rady a maďarské vlády a že je ve shodě s podobným přáním přímase a jeho bratří, členů biskupského sboru. S radostí Vám oznamuji, že jsem přijal pozvání v naději, že má návštěva poslouží k dalšímu prohloubení vztahů vznešeného maďarského národa a Sv. stolce a poskytne příležitost upevnit syny katolické církve v jejich víře."

Maďarský parlament schválil jednomyslně rezoluci, v níž vyjadřuje svou podporu mírovému poselství Sv. Otce, zejména pro zdůraznění práv všech menšin.

N D R

Katoličtí biskupové v NDR ujistili československé katolíky o své solidaritě v modlitbách. Kard. Joachim Meisner, předseda Berlínské biskupské konference, poslal jejich jménem telegram pražskému arcibiskupu kard. Tomáškoví: "Kéž Kristus vede Vás i katolíky českých a slovenských diecézí do jasnějšího roku 1989." Kard. Meisner už vícekrát navštívil kard. Tomáška. Na ukončení r. 1987 vyzval berlínské věřící, aby se modlili za katolíky v ČSSR; řekl: "Tragédie těchto našich bratří a sester ve víře se týká i nás."

Místopředseda Berlínské biskupské konference, mons. Wanke, prohlásil, že jmenování kard. Meisnera kolínským arcibiskupem je pro církev v NDR velkou ztrátou, ta že se však nyní bude více cítit živou částí univerzální církve.

N S R

Kolegium kolínské metropolitní kapituly zvolilo 16. 12. 1988 místním arcibiskupem kard. Joachima Meisnera, dosavadního berlínského biskupa. Jan Pavel II. ho pak jmenoval kolínským arcibiskupem.

Rakousko

V příštích měsících se budou tisknout bible a před velikonočními má být do Litvy posláno 150 tisíc výtisků. Litvané se na zasilku velice těší; biskup Jouzas Prekzas, apoštolský administrátor Kaunasu a Vilkaviškis, píše o "nesmírné vděčnosti v Kristu za tento šlechetný úmysl".

4. 11. 1988 byl zahájen beatifikační proces sestry Restituty /občanským jménem Heleny Kafkové/. Byla to jediná řeholnice, jež byla v oblasti nacistické pravomoci odsouzena k smrti a popravena. Narodila se 1. 5. 1894 u Brna, ve 20 letech vstoupila do kongregace sester Třetího řádu sv. Františka, stala se ošetřovatelkou a od r. 1920 pracovala jako narkotizérka v nemocnici v Mödlingu. Byla malé postavy, živá, laskavá, neúchylně se zastávala své víry i své vlasti. Tyto vlastnosti vynesly sympatické sestře přezdívku "Resoluta". Nijak ne skrývala svůj odpor k nacistům, a když byla v prosinci 1941 přistižena jak diktuje jednomu zaměstnanci do stroje vojenskou písničku nepřátelskou režimu, byla zatčena a lidový soud neuvěřil její předstírané naivitě a 29. 10. 1942 ji odsoudil "pro přípravu velezrady" k smrti. Veškeré intervence zůstaly marné. Sestra Resistuta zemřela na popravisti 30. 3. 1943 v budově vídeňského zemského soudu - vnitřně v této době stále více dozrávala. Podle četných svědectví bylo politické obvinění jen záminkou, aby byla odstraněna sestra známé svou věrností víře a angažovaností za uprchlíky a pronásledované.

Sovětští novináři dali Matce Tereze při její nedávné návštěvě Moskvy řadu otázek. Komentátor moskevského rozhlasu se jí zeptal: "Jaké vlastnosti jsou potřebné pro sestry milosrdné lásky?" Matka Tereza odpověděla; "Především povolání, potom pevná vůle angažovat se, ochota pomáhat trpícím, zdravý rozum a schopnost usmívat se. Sestry pracují z lásky k Bohu a z lásky k člověku a jsou vděčné, že budou moci otevřít dům i v Moskvě a pracovat v Arménii." Na otázku, zda mezi ně přijdou někdy i sovětské dívky a ženy, M. Tereza řekla: "Tři tisíce sester lásky pracuje ve všech zemích světa. Jestliže Bůh bude chtít, budou mezi nimi i sovětské sestry." Na otázku, co si myslí o komunistech, Matka odpověděla: "To, co jsem řekla vysokému čínskému úředníkovi, který mi položil tutéž otázku. I komunisté jsou děti Boží."

Do Arménie přijela Matka Tereza s pěti sestrami dne 15. 12. 1988. Podle oznámení TASSu přišla na pozvání Sovětského výboru pro mír a na pomoc postiženým, ale i proto, aby podepsala smlouvu, podle níž sestry milosrdné lásky budou moci pracovat trvale v SSSR.

Osm jejích sester přibylo do Moskvy spolu s knězem, který jim bude sloužit. Bylo jim dáno k dispozici 6. patro nemocnice, kde jsou umístěni umírající. To bude od nynějška pracoviště těchto sester - pomáhat umírajícím a doprovázet je k smrti.

V sovětských nemocnicích je nyní dovolena i duchovní správa. Jak oznamuje časopis "Ogonok", smějí podle vyjádření ministerstva zdravotnictví věřící chodit do nemocnic a pečovat tam o pacienty "každou formou". Církve předtím podávaly četné žádosti o toto dovolení. Baptistské obce v blízkém okolí Moskvy už začaly s prací v nemocnicích.

Při účasti na oslavách 1.000. výročí pokřestění Rusi navrhl bratr Roger Schutz z Taizé, že bude usilovat o to, aby do SSSR byl zaslán milion výtisků Nového Zákona v ruštině. Dílo se podařilo, začne se posílat do SSSR od února a Nový Zákon bude rozdáván věřícím zdarma. Náklad na jeden výtisk činí 5,5 libry. Moskevský patriarcha Pimen přijal tento dar s uznáním.

Švédsko

Biskupství Stockholm založilo první kněžský seminář v oblasti Nordické biskupské konference. Seminář je k dispozici všem diecézím ve Švédsku, Norsku, Finsku, Dánsku a na Islandě. Do semináře bylo přijato šest kandidátů kněžství.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA LEDEN

Úmysl všeobecný: Aby byla všude respektována náboženská svoboda a aby všichni věřící se účastnili úsilí o spravedlnost a mír.

Úmysl misijní: Za naše vystěhovalce, zvláště v Novém světě, aby si na přímluvu sv. Jana Nepomuckého Neumanna uchovali svou víru.

Naděje je přesvědčení, že nikdy není příliš pozdě.

S O U Č Á S N O S T : O M L Á D E Ž I

ČTK

LD přinesla 6. 8. 1988 kratičkou zprávu "Ke kriminalitě mládeže". "Přes velké preventivní úsilí se nemění podíl mládeže na trestné činnosti." Krásný výraz: "podíl"! V čem velké preventivní úsilí? Nevím - ale smutný je nulový výsledek.

"Převažují majetkové trestné činy, delikty hrubě narušující občanské soužití a násilná trestná činnost."

Je to velmi mlhavá řeč, která balí skutečnost do opatrnických formulí - jak už je zvykem.

Ale: a/ majetkové trestné činy. Třeba říci, že po stránce hmotné je naší mládeží špatně nedaří.

b/ Občanské soužití? Jak můžeme čekat občanské soužití, když vládne všeobecná občanská diskriminace? Od shora až dolů!

c/ Násilná trestná činnost. Co ale možno čekat, když nejsou fondy, které by zakládaly skutečnou úctu k člověku, když jsou příliš mělké zdroje, které by vychovávaly a vedly k respektování hodnot, ba když tolik lidských hodnot bylo pohřbeno?

Jako příčiny uvádí zpráva "oslabení rodinných svazků, devalvace úlohy rodiny, nedocení sociální role ženy a matky a z této role se odvíjejících nezastupitelných pečovatelských a výchovných činností". Už sama strašná frázovitost zprávy ukazuje nejasnost a nepochopení, ba byrokratický, neangažovaný postoj. Nejsou to spíše důsledky než příčiny?

Proč se oslabily rodinné svazky a úloha rodiny? Proč upadla role ženy a matky? Ženy - manželky ne? Role manžela a otce rovněž ne? Díky výzkumu, který objevil její /dodejme: jejich/ nezastupitelnost!

Hluběji do vlastního problému mládeže zasahuje konstatace, že její /kriminalní/ stav "vyplývá z pocitu nedostatečné seberealizace a sebeuspokojení". Zajisté! Ale kde jsou toho kořeny?

Jako výsledek uvádí zpráva hledání náhražky v neformálních vrstevnických skupinách, které v sobě skrývají značné nebezpečí. Zase eufemismus i pro následky. Budou lékem "formální skupiny"?

Odpověď dána není. Zpráva končí hlubokou moudrostí: "Je nezbytné věnovat kriminalitě mládeže zvýšenou pozornost." Jen kriminalitě? Veliké preventivní úsilí asi veliké nebylo a není, když je třeba zvýšené pozornosti. Tu mi napadá staré přísloví: Medice, cura te ipsum! Lékaři, hleď se uzdravit nejdřív sám!

Nemohu zajisté ani já přinést úplnou diagnózu, prognózu a terapii. Zdá se mi, že naše mládež není zkažená, zločinná a nezdárná. Je spíš nešťastná. Z velké části je lhostejná. To objektivně; subjektivně je z velké části lhostejná, zklamaná a nedůvěřivá.

Výchova k otcovství a mateřství, k rodinnému a společenskému soužití, k mezilidským vztahům nemá duchovní hloubku a praktickou přesvědčivost. Nemá z čeho čerpat.

Seberealizace, sebeuspokojení? Materiální by bylo - ale jak vidno, socio-ekonomické nestačí, podmínky a hmotná zainteresovanost se stává hrobařem. Co by mohlo naplnit prázdno v mysli a srdci naší mládeže, když nadšení pro komunismus dávno vyhořelo, důvěra v diktaturu proletariátu zhasla, slibovaný ráj na zemi se vzdaluje exponenciální křivkou?

Především by to byla kultura. Kultura mysli a srdce. K té kultu-

ře patří humanitní vzdělání, věda a umění. Humanitní vzdělání, znalost našich dějin a úcta k našemu kulturnímu dědictví byly převážně vány importovanou ideologií. Sem tam něco zbylo, ale jsou to jen trosky, které většinou žijí v emigraci. Většina našich nejlepších duší zmizela, vládne dokonalá prostřednost. Ani technické obory už neuspokojují, protože jsou beznadějně pozadu a byrokracie dusí iniciativu. Proto mladí nečekají od perestrojky u nás nic, dokud budou klíčové pozice k lturní a hospodářské ve stařeckých rukou. Spíše je opatrný a vyčkávající zájem o glasnost.

Druhá oblast, kde je temno, je právo a spravedlnost. Mládež je citlivá na spravedlnost. Ale je svědkem radikálních proměn: buržoazní spravedlnost byla změněna ve spravedlnost třídní a ta se mění v nespravedlnost stranickou.

Třetí citlivá oblast v životě mládeže je svoboda. Ta byla teoreticky překryta totalitní praxí. Mládež, pokud není nazírána jako kádrový materiál, je podezírána. Literatura i hudba jsou nebezpečnou věcí.

Další, v naší analýze čtvrtá složka problému je víra, myslím v udu lidskou i náboženskou. Ateismus vynaložil vše, aby ji ničil, nánradu nepřinesl. V mládeži se probouzí nejen zájem o náboženství, ale přitom hlad po víře, probouzí se statečnost a smysl pro oběť.

Konečně bych řekl, že je třeba věnovat největší pozornost ne zločinnosti mládeže, ale věnovat mládeži lásku a pozornost. Je jí třeba milovat, aby dovedla milovat, mít úctu člověka k člověku, zvláště chlapce k děvčeti a naopak. Tu zmizí zájem o drogy a alkohol, zmizí vandalismus, sexus nebude smutkem těla a zlo se přestane organizovat.

Tedy diagnóza a terapie: pravda, spravedlnost, víra, svoboda a láska.

Josef Zvěřina

OBSAH:

Počátek roku - Slavnost Zjevení Páně	1
Ze společného pastýřského listu k zakončení Mariánského roku	2
Z vánočního poselství Jana Pavla II.	3
Křetanská pomoc Arménii	4
Ekumenismus	5
R. Malý: Závazí neblahé minulosti	6
V. Malý: Zpráva o setkání s F. Mitterrandem	9
Pius XII. a Židé	10
K. M. Charčev v Praze	11
Matka Tereza o důstojnosti ženy	13
Kdo ubíjí morálku mládeže	15
Stříbrná neděle zasvitla v temnotách - A. Navrátil	16
Zprávy	17
Současnost: J. Zvěřina: O mládeži	20

BOŽÍ POKOJ, OCHRANA A POŽEHNÁNÍ KEŽ VÁS PROVÁZÍ V NOVÉM ROCE 1989!

Ze srdce přeje redakce.